

AFEREZ PRENSİPLERİ

MUSA SOLMAZ

Erciyes Üniversitesi

Kemik İliği Nakli ve Kök Hücre Tedavi Merkezi

Terapötik Aferez Ünitesi Teknik Sorumlusu

Erciyes University Faculty of Medicine
Department of Hematology
Erciyes (Cappadocia) Transplantation Center

GEN KÖK
Genom ve Kök Hücre Merkezi

AFEREZ

Kanın bir komponentinin alınıp, geri kalanının hastaya veya donöre geri verilmesi işlemi,

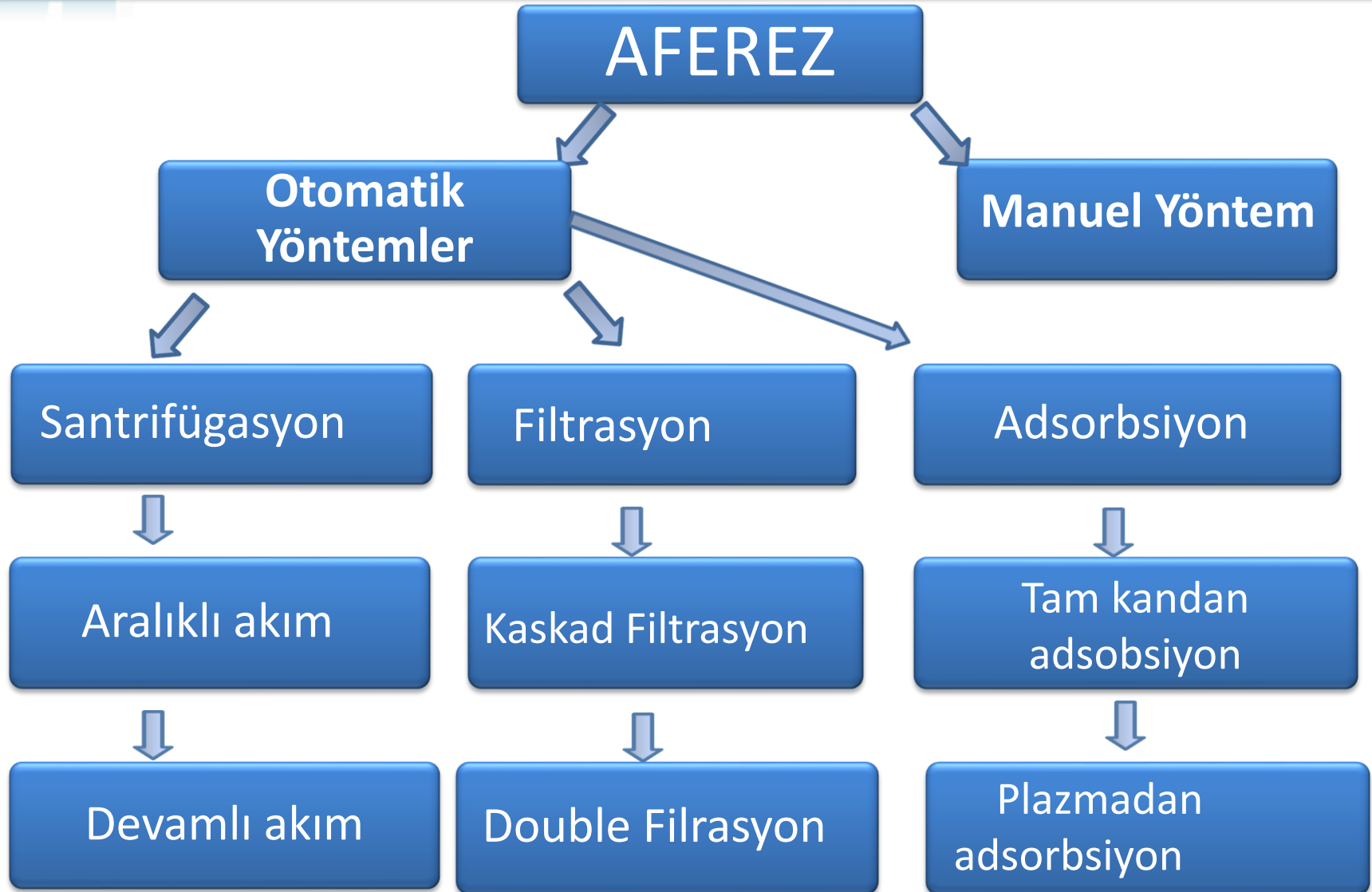
Sitaferaz, kanın hücresel elemanlarının ayrılıp, geri kalanının hastaya veya donöre geri verilme işlemi,

Plazmaferaz, hastanın plazmasının filtreden geçirilerek plazma içerisindeki istenmeyen maddelerin plazmadan uzaklaştırılması işlemidir

Plazma Exchange, hastanın plazmasının alınıp yerine yeni plazma verilmesi işlemidir

AFEREZ YÖNTEMLERİ

SANTRİFÜGASYON YÖNTEMİ

- Aferez cihazlarında çok kullanılmaktadır
- Özellikle sitaferez işlemleri için uygundur
- Alınan kan, komponent ayırımının gerçekleştirileceği santrifüj bölgesine gönderilir
- Cihazların içinde değişik şekillerde dizayn edilmiş santrifüj bölümleri bulunur

Çanak
(bowl)

Separation
chamber

Tübüler
kaskak

HÜCRELERİN ÖZGÜL AĞIRLIKLARI

Spesifik Gravity

Plazma (1.025-1.029)

Trombosit (1.040)

Lenfosit (1.070)

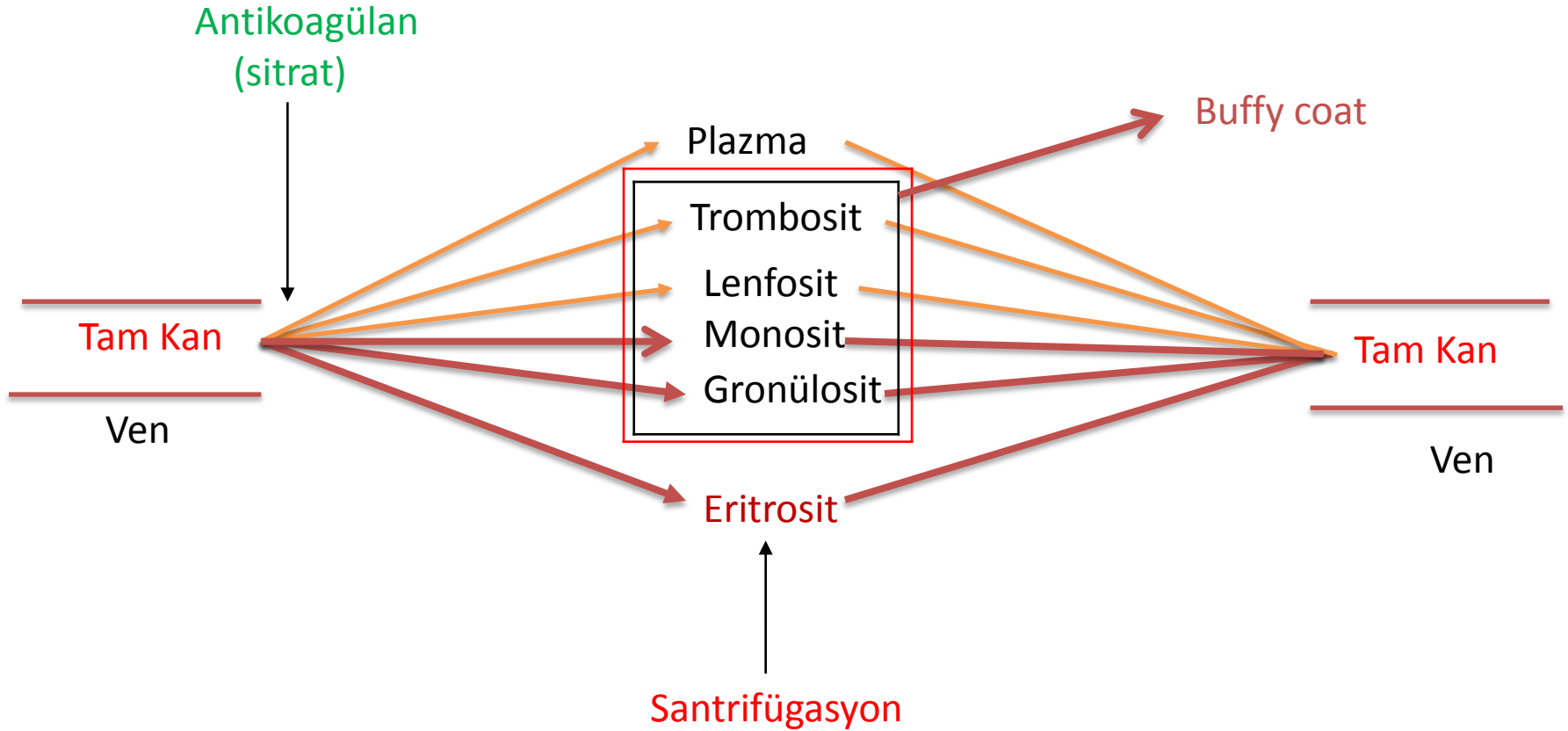
Monosit (1.070-1.090)

Granülosit (1.087-1.092)

Eritrosit (1.093-1.096)

SANTRİFÜJ YÖNTEMİ PRENSİBİ

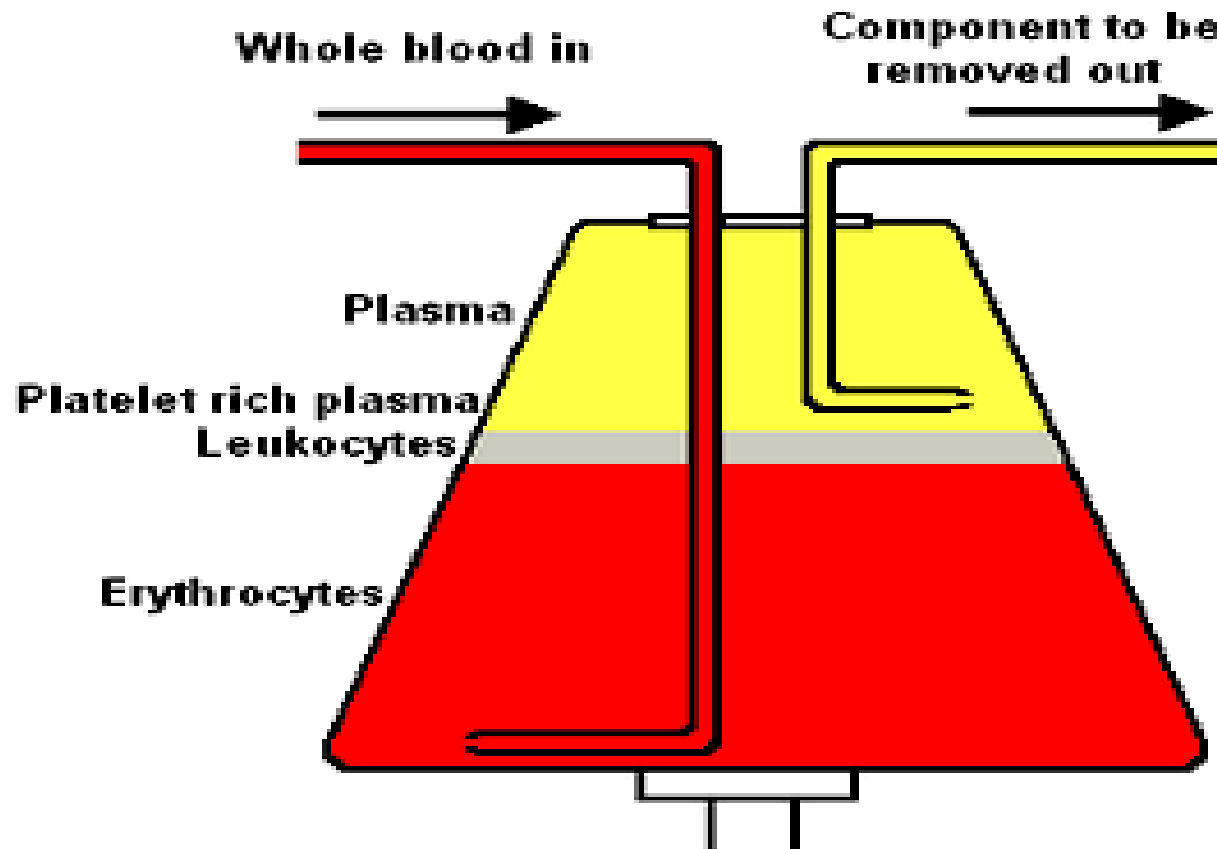
SANTRİFÜJ YÖNTEMİ ÇEŞİTLERİ

Aralıklı Akım

- Bu yöntemin kullanıldığı cihazlarda santrifüj bölümüne alınan kan komponentlerine ayrılır
- İstenen komponent bir torbada tutulur ve geri kalan komponentler hasta veya donöre geri verilir
- Bu şekilde boşalan santrifüj alanı tekrar kan alımı ile doldurularak aynı işlemler sikluslar şeklinde tekrarlanır

ARALIKLI AKIMDA SANTRİFÜJ YÖNTEMİ

HAEMONETICS

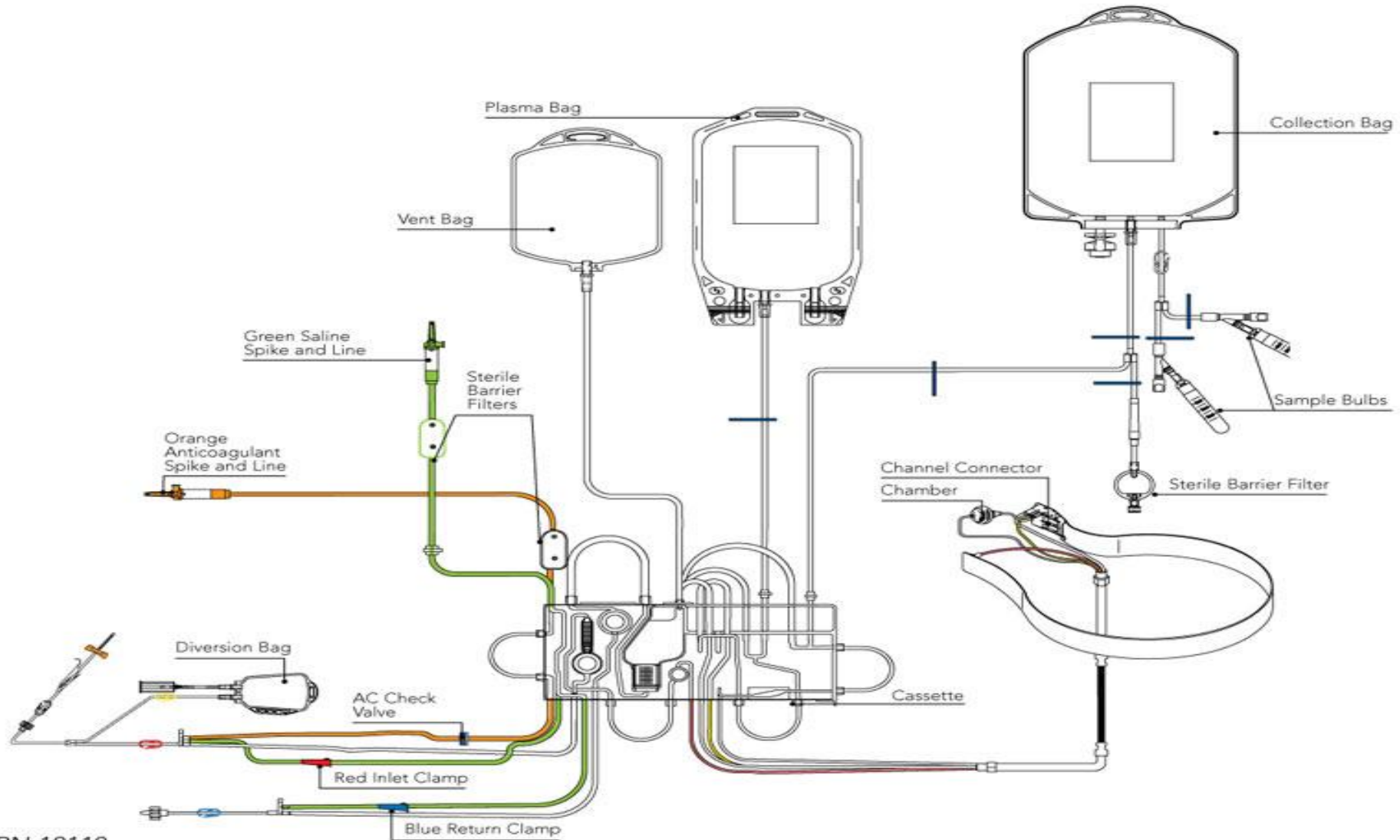

SÜREKLİ AKIM YÖNTEMİ

- Antikoagülan solüsyonla karıştırılarak vericiden alınan kan bir yandan sürekli olarak santrifüj bölümüne pompalanır
- Burada merkez kaç kuvvetinin etkisiyle kan komponentleri birbirinden ayrılır
- Toplanması istenen komponent torbada tutulurken geri kalan komponentler dönüş yolundan hasta veya donöre sürekli olarak geri verilir

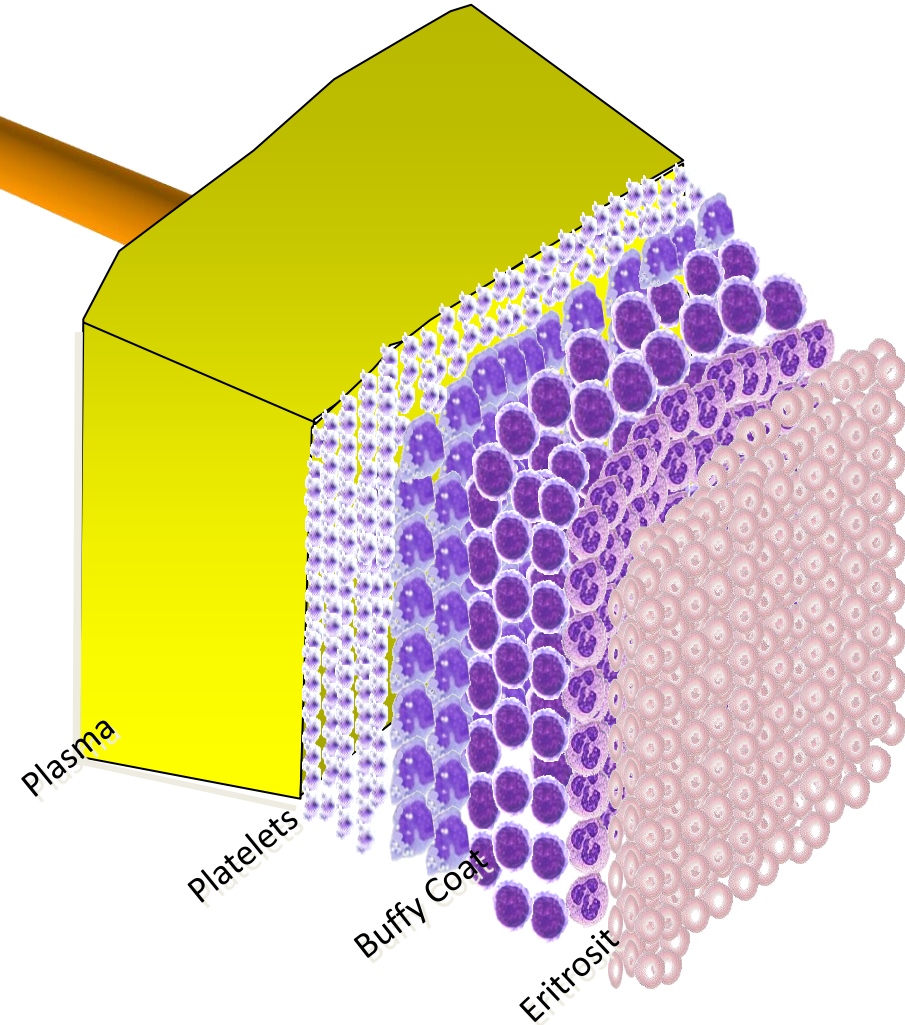
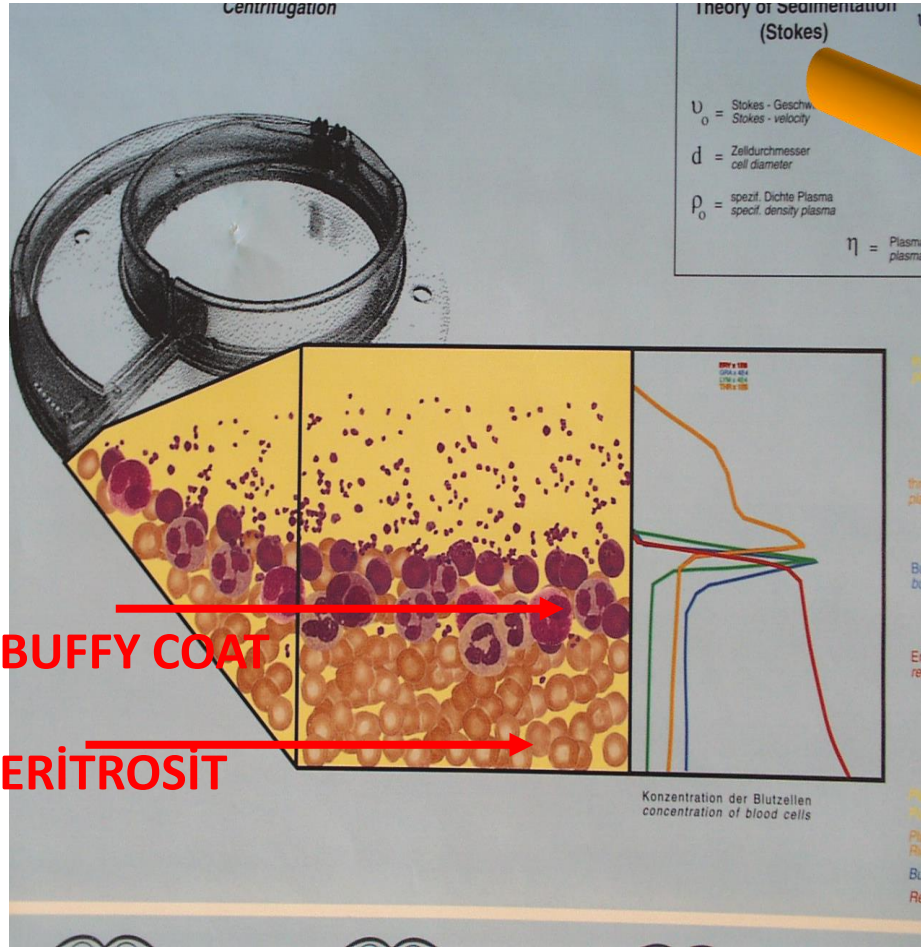

SÜREKLİ AKIM YÖNTEMİ

SANTRİFÜJ İÇİ GÖRÜNÜMÜ

SÜREKLİ AKIM YÖNTEMİ İLE ÇALIŞAN AFEREZ CİHAZLARI

FERESENİUS

Amicus

Optia

ARALIKLI VE DEVAMLI AKIMIN AVANTAJ VE DEZAVANTAJLARI

	Aralıklı Akım	Sürekli Akım
Taşınma	Kolay	Zor
Vasküler giriş	Tek Lümen	Çift Lümen
Ektrakorporal hacim	Fazla	Minimal
İşlem zamanı	Uzun	Kısa

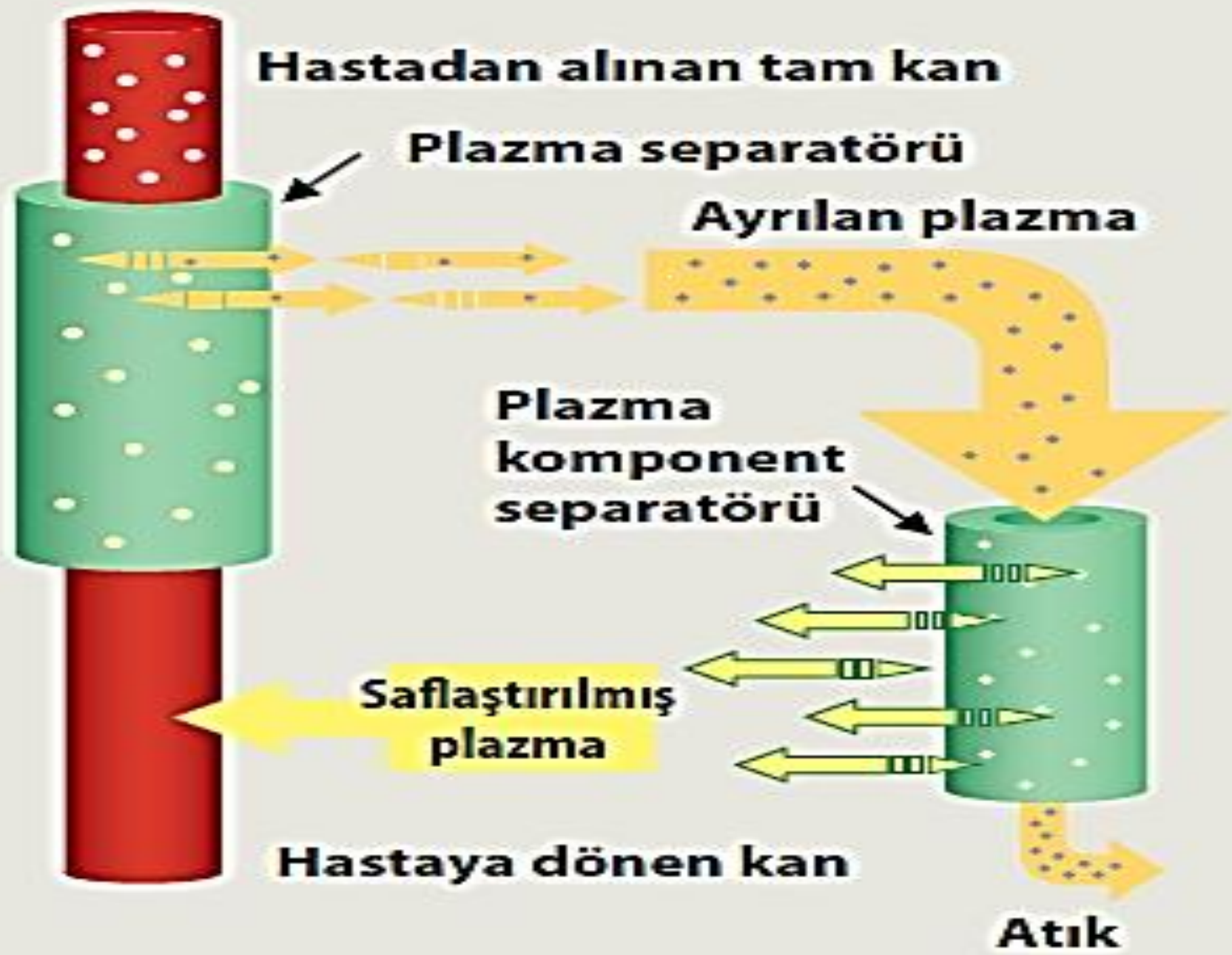
FİLTRASYON YÖNTEMİ

FİLTRASYON YÖNTEMİ

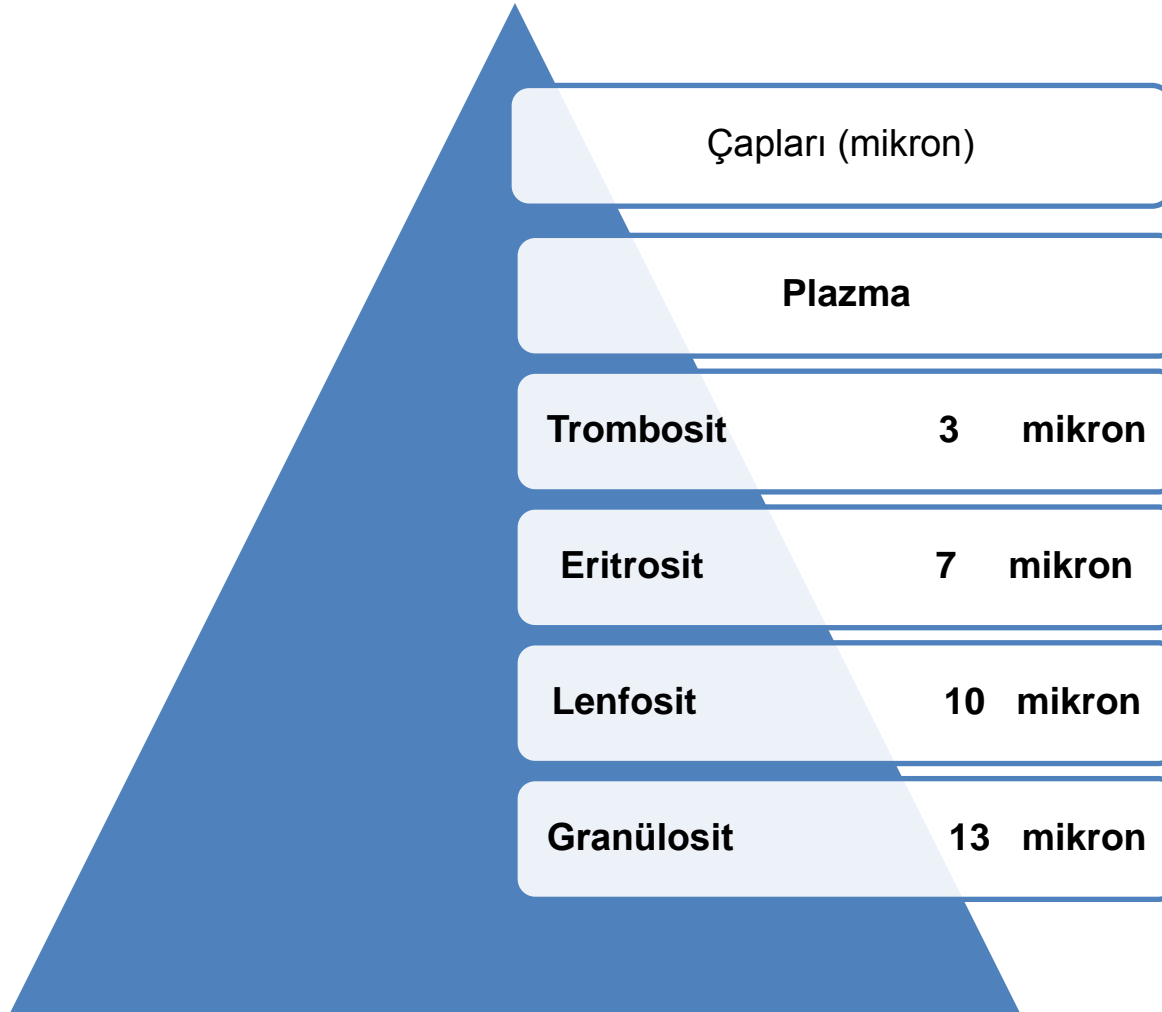
- Filtrasyon tekniğinde kullanılan membranın çapına göre hücreler ve plazma birbirlerinden ayrılırlar
- Filtrasyon sistemleri tam kanı membran odacığına pompalar ve dışa çıkışa izin vermez, bu da plazmayı deliklerden geçmeye zorlar
- Hücresel elemanlar dışarı çıkar ve hastaya geri verilir
- Plazma, filtrenin dışarı çıkış kısmından ayrı olarak toplanır

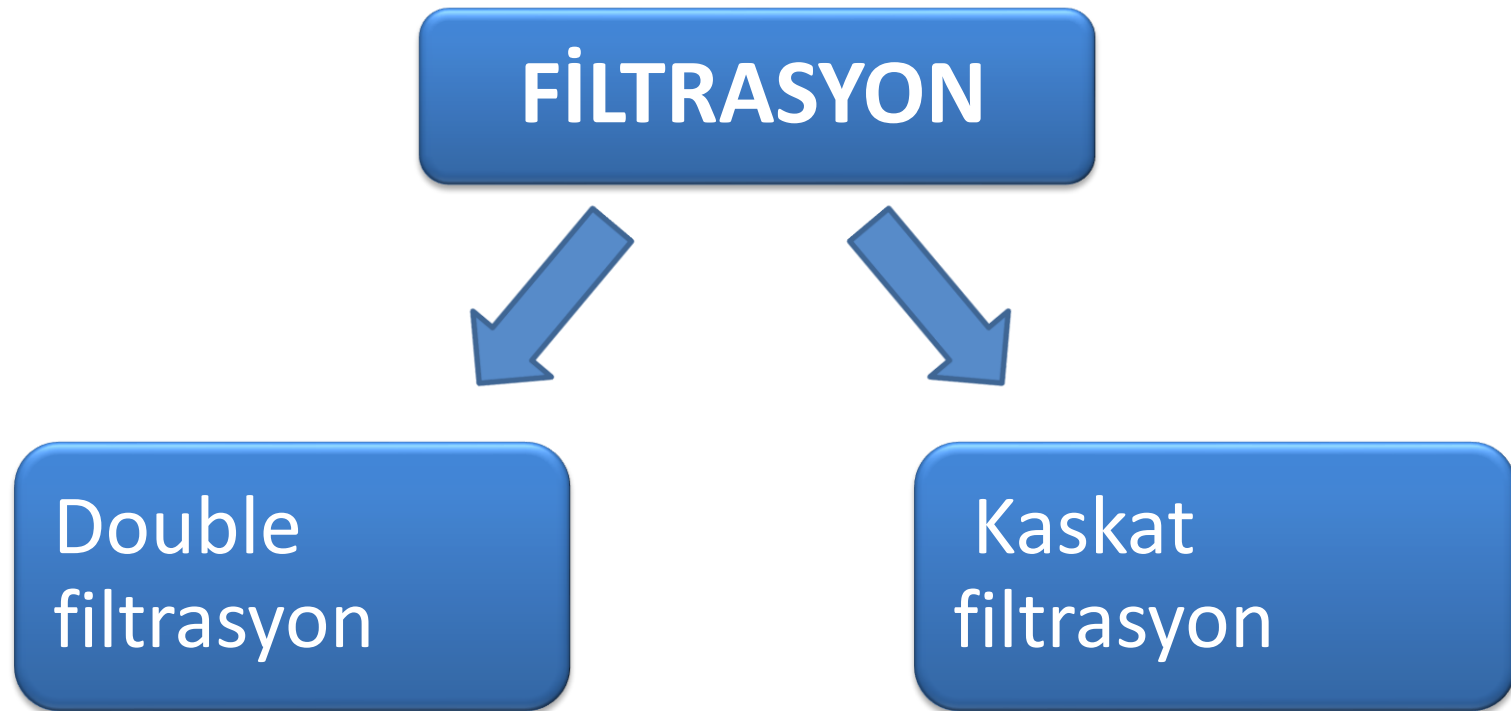

KAN KOMPONENTLERİNİN ÇAPLARI

FİLTRASYON ÇEŞİTLERİ

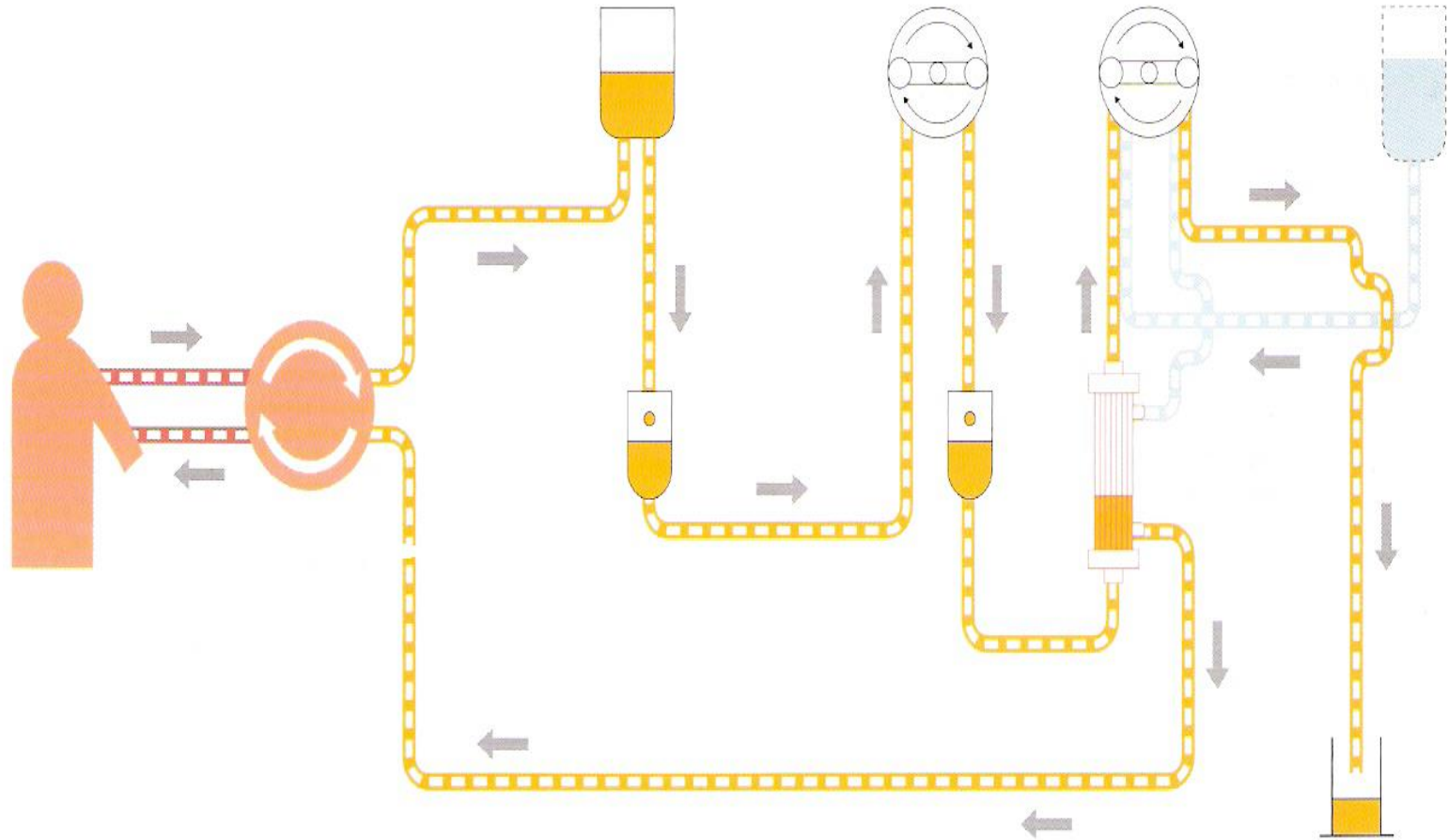

KASKAT FİLTRASYON TEKNİĞİ

- Plazma ve kan hücreleri birbirinden ayrılır
- Bu ayırma işlemi santrifüj aracılığıyla (aferez makinesi ile) gerçekleştirilir
- Ayrılan plazma bir filtre işlemine tabi tutularak yüksek molekül ağırlıklı ve düşük molekül ağırlıklı maddeler birbirinden ayrılır
- Yüksek molekül ağırlıklı plazma ürünleri genellikle istenmeyen maddeler olup vücuttan uzaklaştırılırken albümin gibi düşük molekül ağırlıklı maddeler ayrılan kan hücreleri ile birlikte hastaya tekrar geri verilir

KASKAT FİLTRASYON TEKNİĞİ

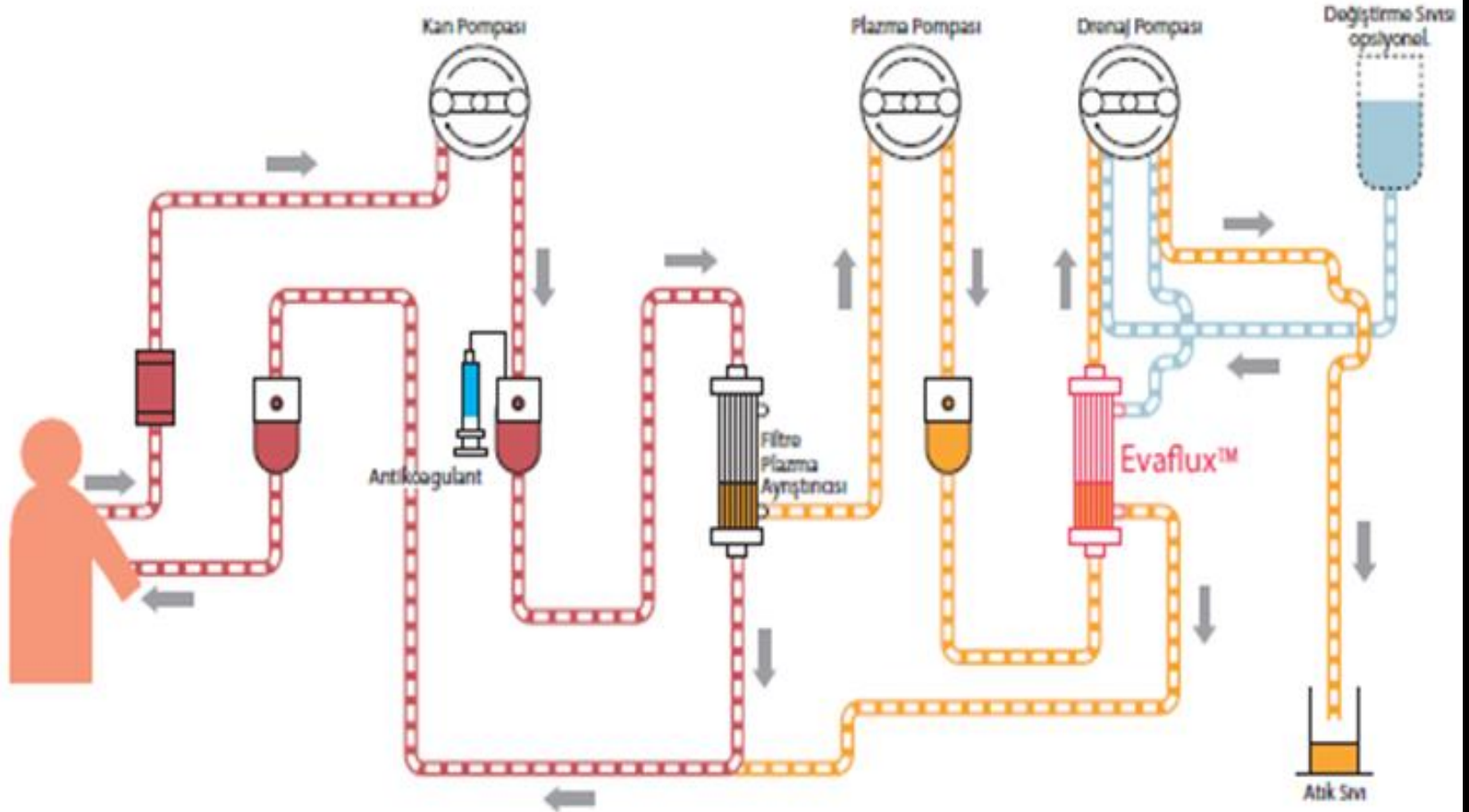
DOUBLE FİLTRASYON YÖNTEMİ

- Double filtrasyon yönteminde, farklı büyüklükte deliklere sahip iki farklı filtre kullanılmaktadır
- Plazmayı ayırmak için daha büyük delikli membranlar, ayrılan plazmanın filtrasyonu için ise daha küçük delikli filtreler kullanılır
- Patojenik maddeler, molekül ağırlıkları ve boyutları ile doğru orantılı olarak plazmadan arındırılır
- Kullanılacak olan membran (fraksinatör & komponent separatör) uzaklaştırılacak molekülün yapısına uygun olarak seçilir

DOUBLE FİLTRASYON

Double Filtrasyon Akım Şeması

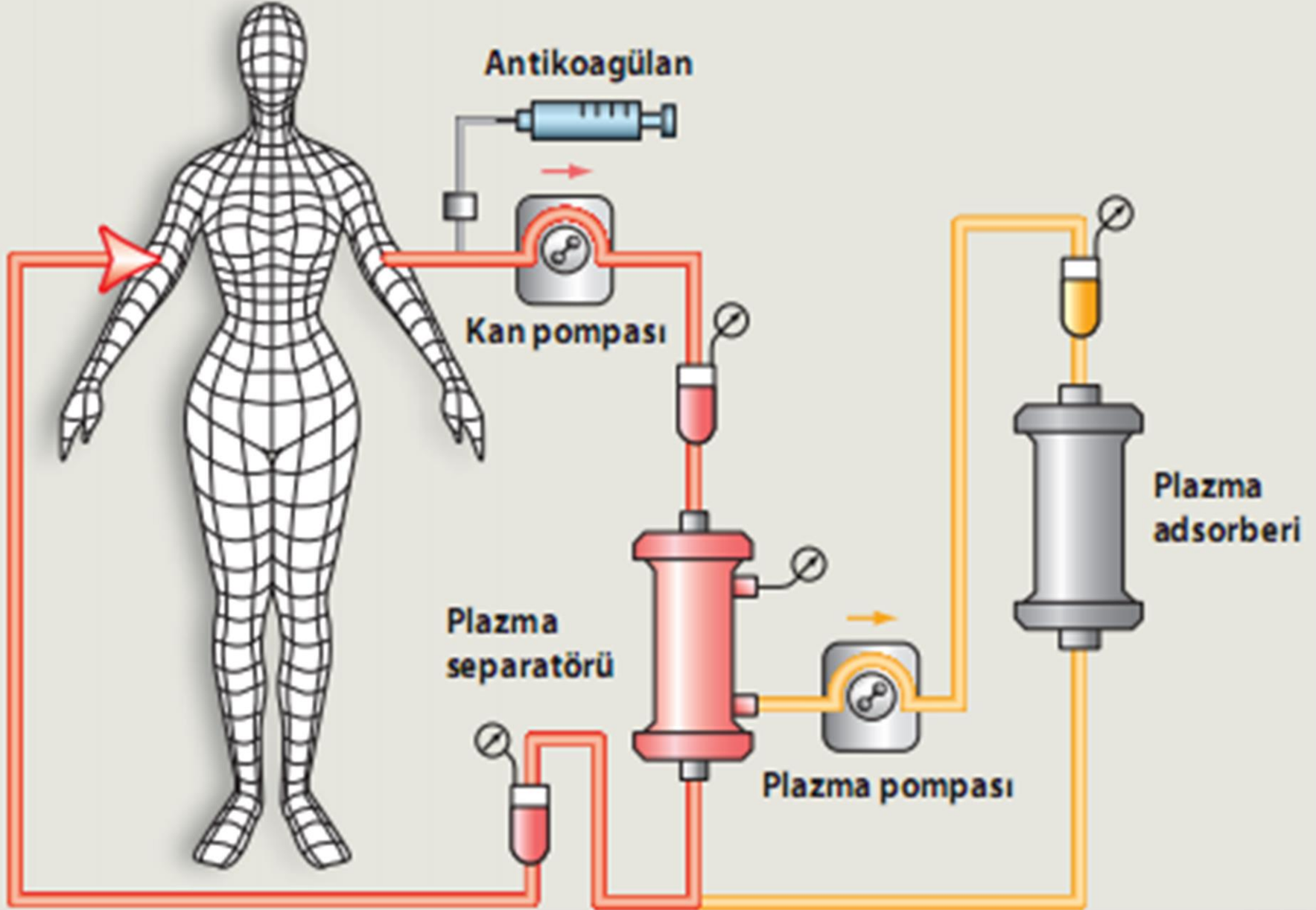

ADSORBSİYON YÖNTEMİ

- Daha çok immünoadsorbsiyon işlemleri için kullanılan bir uygulamadır
- Hastanın plazmasının kanından ayrılıp arındırma işlemine tabi tutulmasıdır.
- Plazma filtresi veya santrifüj ile ayrılan plazma adsorbsiyon kolonlarından geçer **uzaklaştırılmak istenen maddeye karşı bağlanma kapasitesi olan özel biyoaktif membranlar** kullanılarak istenilen elamanlar ayrılır

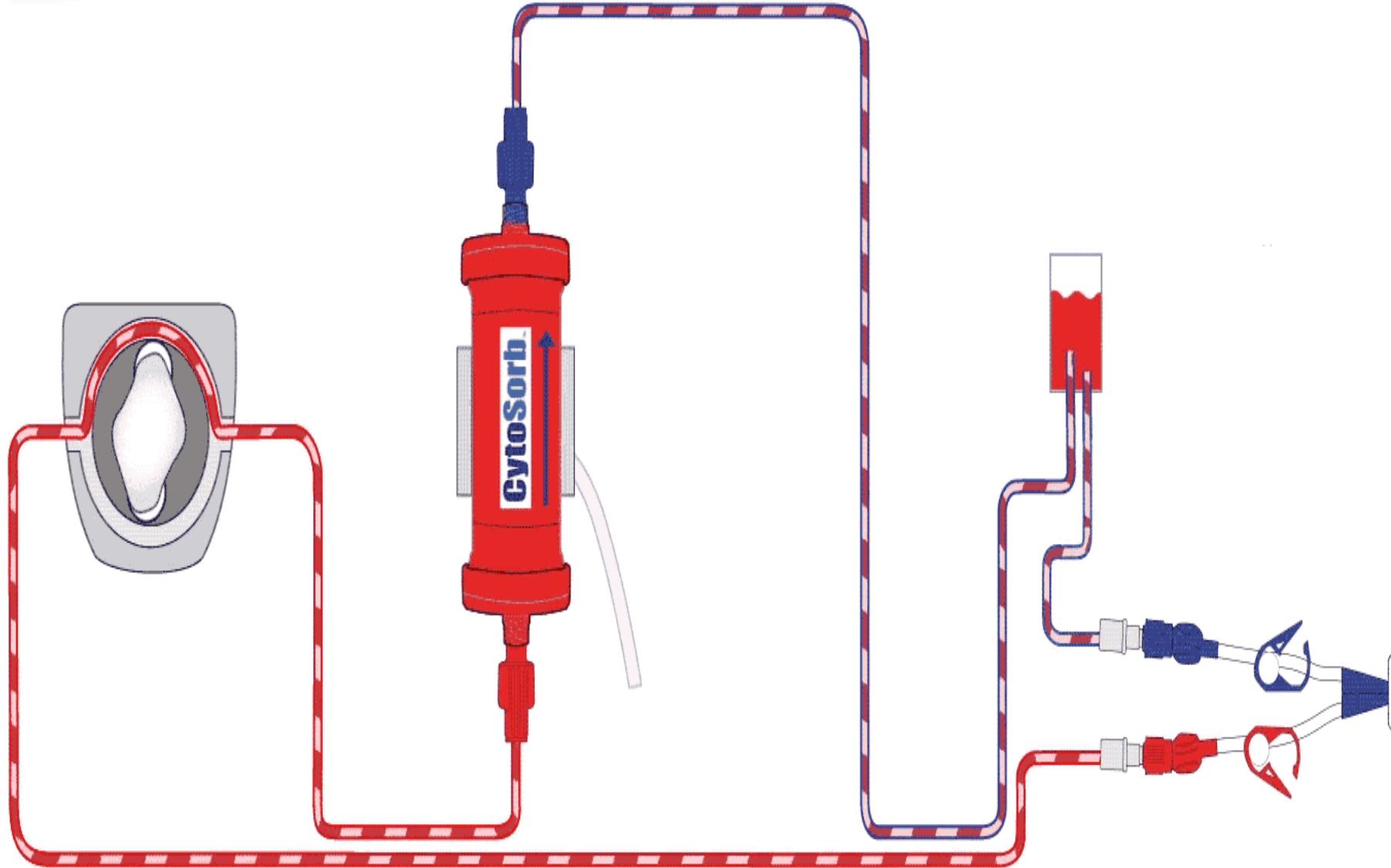

PA'nun Akış Diyagramı

TAM KANDAN ADSORBSİYON

SEÇİCİ PLAZMA DEĞİŞİMİ (SPD) TEDAVİSİ

Seçici plazma değişimi tedavisi (SPD) hasta kanından filtre yardımıyla plazma bileşenlerini boyutlarına bağlı olarak uzaklaştıran bir sistemdir. **Yani suda çözünen ve proteine bağlanan unsurların uzaklaştırıldığı** bir tekniktir

SPD TEDAVİSİNİN AVANTAJLARI

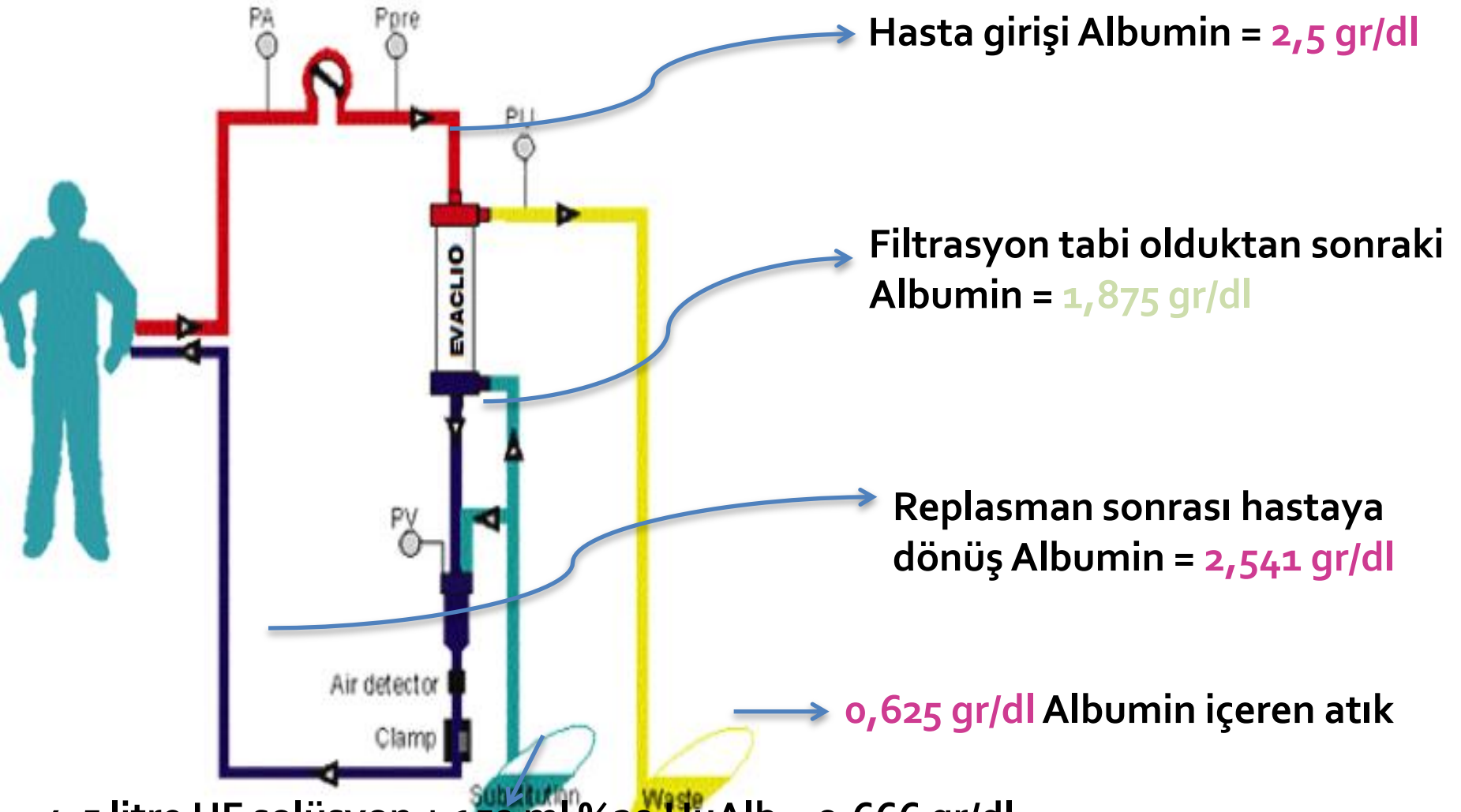
İşlem esnasında immünoglobulinler ve koagülasyon proteinleri gibi yüksek moleküler ağırlıklı maddeler konvansiyonel plazma değişiminde olduğu gibi atılmaz

Albüminin kullanılan membran tipine göre belirli oranda atılır.
Dolayısı ile albümin kaybı daha az olur

SPD işlemlerinde işlenen plazma hacmi konvansiyonel plazma değişimine oranla çok daha fazla olabilmektedir

SPD İŞLEM ŞEMASI

4,5 litre HF solüsyon + 150 ml %20 HuAlb = 0,666 gr/dl
Albumin içeren replasman solüsyonu

AFEREZDE HESAPLAMALAR

Total Kan Hacmi (TKH) Gilcher'in 5'ler kuralı (ml/kg)

	Erkek	Kadın
Şişman	60	55
Zayıf	65	60
Normal	70	65
Kaslı	75	70

Ekstrakorporeal dolaşımda bulunan hacim işlem sırasında hiçbir zaman %15'i geçmemelidir.

Çocuklarda Total Kan Hacmi Hesaplama (TKH)

Yaş Grubu

Yaklaşık TKH (ml/Kg)

Prematüre yenidoğan

90-105

Miadında yenidoğan

80-90

Çocuklar (>3 ay)

70-75

Adölesan ve erişkin

Kız: 65 Erkek 70

AFEREZ İŞLEMLERİNDE KULLANILAN HACİM HESAPLAMALARI

Total Kan Hacmi (TKH)

$TKH = 70 \text{ ml/kg} \times \text{Vücut ağırlığı (kg)}$

$TKH = 70 \times 70 = 4900 \text{ ml}$

Total plazma hacmi

$TPH = (100 - Htc) \times TKH / 100$

$TPH = (100 - 40) \times 4900 / 100$
 $= 2940 \text{ ml}$

AFEREZ İŞLEMLERİNDE KULLANILAN HACİM HESAPLAMALARI

TOTAL ERİTROSİT HACMİ

$$\text{TEH} = \text{Htc} \times \text{TKH} / 100$$

$$\text{TEH} = 40 \times 4900 / 100$$

$$\text{TEH} = 1960$$

İŞLEM SIRASINDAKİ HTC

$$\text{Htc} = [(\text{TEH} - \text{ekstrakorporeal EH}) / \text{TKH}] \times 100$$

$$\text{Htc} = [(1960 - 72) / 4900] \times 100$$

$$\text{Htc} = 38,5 \%$$

En az %25 olmalıdır

ANTİKOAGÜLASYON

- ACD-A (asit sitrat dekstroz-adenin); 9:1 – 14:1
  - Bu oran;
    - KCFT
    - Hct değeri
    - DİC paneli
    - Platelet sayısı
    - Replasman sıvılarına göre ayarlanır
- Heparin; 500 ü/ml
- Bolus doz 50ü/kg

AFEREZ İŞLEMLERİ

TERAPÖTİK TROMBOSİTAFEREZ

- Trombositozda (esansiyel) uygulanır
- Trombosit sayısı $>1.000.000/\mu\text{l}$ olan semptomatik hastalarda ve cerrahiye hazırlamada uygulanabilir

GEBELERDE DE UYGULANABİLİR

NE KADAR KAN İŞLENMELİ

Hastanın total trombosit sayısı hesaplanır. Hastada olması gereken trombosit sayısı belirlenerek düşürülmesi istenilen miktar cihaza girilir

Örnek:

$$70 \text{ kg} \quad (300 \times 10^3) = 15 \times 10^{11}$$

Hasta trombosit sayısı (1000.000)

50×10^{11} trombosit

cihaza girilmesi gereken değer

35×10^{11}

TERAPÖTIK- LÖKOFEREZ

TERAPÖTİK- LÖKOFEREZ

Hastalık

- AML
- ALL
- KML
- KLL

Endikasyonlar

- Lökostaz; $>100.000/\text{ml}$
- Lökostaz; $>200.000/\text{ml}$
- Lökostaz; $>300.000/\text{ml}$
- Lökostaz; $>400.000/\text{ml}$;
tedaviye direnç

LÖKOFEREZİS - AMAÇ

WBC sayısını
100.000↓
düşürmek

SSS hasarını
önlemek

Hipoksemiye
düzeltmek

Tümör lizis
sendromu
önlemek

NE KADAR KAN İŞLENMELİ

- Etkin lökoferez işleminde hasta lökosit sayının yaklaşık %40 azaltımı öngörülmektedir
- Terapötik lökoferez için hedef 8-10 litre kanın (1,5-2 kan hacminin) işlenmesidir
- Etkinlik ↑ plazma infüzyonu

ERİTROSİT EXCHANGE

ERİTROSİT EXCHANGE

■ Orak hücreli anemi

- Akut göğüs sendromu
- Serebral infarkt (Stroke)
- Dirençli Priapism
- Perioperatif
- Standart tedaviye dirençli uzamış ağrı krizleri

■ Protozoal İnfeksiyonlar

- Malarya
- Babesiosis

■ Intoksikasyon

- CO zehirlenmesi

KULLANILACAK ERİTROSİT SÜSPANSİYONU

Lökosit filtreli olmalı

5 günden taze olmalı

Fenotip uyumlu (Rh ve Kell) olmalı

Allo-antikör taraması negatif olmalı

Ciddi transfüzyon reaksiyonu öyküsü olan hastalarda
yıkılmış eritrosit kullanılmalı

Transplant planlanan hastalarda ışınlanmış olmalıdır.

ERİTROSİT EXCHANGE

ÖRNEK

Hasta

Kadın, Orak hücreli anemi, 21 y, 62 kg,

İşlem öncesi Hct: % 35

Bir ünite eritrosit süspansiyonu: ~ 320 ml

Replasman Hct: % 55

Hastanın

Total kan hacmi

$$62 \text{ kg} \times 68 \text{ ml} = \mathbf{4216 \text{ ml}}$$

Eritrosit hacmi

$$4216 \text{ ml} \times 35 / 100 = \mathbf{1475 \text{ ml}}$$

1 ünite eritrosit süspansiyonu: ~ 320 ml

Ortalama replasman Hct : %55

$320 \text{ ml} \times 55 / 100 = 176 \text{ ml}$ eritrosit içerir

$1475 / 176 = \sim 8,3$ Ünite

(lökosit filtreli)

PLAZMAFEREZİS

PLAZMAFEREZİS ENDİKASYONLARI

Otoimmün Hastalıklar

Hematolojik Hastalıklar

Metabolik Hastalıklar

Renal Hastalıklar

Nörolojik Hastalıklar

TERAPÖTİK PLAZMA DEĞİŞİMİ- AMAÇ

- Çeşitli hastalıkların patogeneğinde rol oynayan plazma bileşenlerinin azaltılarak, patolojik sürecin organizmaya verdiği zararın azaltılması veya bu zararın bir ölçüye kadar geri döndürülmesidir
  - Monoklonal Proteinler
  - Kriyoglobülinler
  - İmmünpompleksler
  - Lipoproteinler
  - Otoantikorlar – Alloantikorlar
  - Toksinler

YÖNTEMLER

Santrifüj yöntemi

Filtrasyon yöntemi

TPD'DE KULLANILAN REPLASMAN SIVILARI

- %4'lük İnsan Albumini
- Taze Donmuş Plazma (TDP)
- Kriyosüpernatant plazma
- Hidroksyetilstarch (HES)
- Pentastarch

TPD'DE HEDEF VE SÜRELER

Bileşen	Tedavi Hacmi (ml/kg)	Tedavi Aralığı (Saat)	Sonlandırma Kriteri
Otoantikörler	40-60	24-48	4-6 siklus
İmmünkompleksler	40-60	24-48	Cevap alana kadar
Paraproteinler	40-60	24	Cevap alana kadar
Kriyoproteinler	40-60	24-48	Cevap alana kadar
Toksinler	40-60	24-48	Cevap alana kadar
TTP/HÜS	40-60	24	Remisyona kadar

GRANÜLOSİT

GRANÜLOSİT TRANSFÜZYON ENDİKASYONLARI

- Nötropenik hastalarda uygun antimikrobiyal tedaviye yanıt vermeyen, ciddi fungal /bakteriyel enfeksiyonu olan hastalar
- Kemik iliğinde hipoplazi ve kemik iliği fonksiyonlarının geri dönüş şansı olan hastalar
- Nötrofil sayısı normal ancak fonksiyon bozukluğu olan ve uygun antimikrobiyal tedaviye yanıt vermeyen hastalar

DONÖR MOBİLİZASYONU

DONÖR MOBİLİZASYON PROTOKOLÜ

- GCSF (5 micg/kg G-CSF)

↓ 16 saat

- Prednol tb. (16mg)

↓ 14 saat

- GCSF (5micg/kg G-CSF)+ Prednol tb. (16mg)

↓ 8 saat

- Prednol tb. (16mg)

↓ 3 saat

- Toplama

ÖRNEK MOBİLİZASYON PROTOKOLÜ

16:00 GCSF (5 micg/kg G-CSF)

18:00 Prednol tb. (16mg)

24:00 GCSF (5 micg/kg G-CSF)+ Prednol tb. (16mg)

05:00 Prednol tb. (16mg)

08:00 Aferez ünitesine gelece

GRANÜLOSİT TOPLAMADA ERİTROSİT SEDİMENTE EDİCİ AJANLAR

- Tercih edilen HES (hidrooksi etil sitarc)
- İyi bir verim için 1:13 nişasta:verici kanı oranı uygundur
- Sodyum three sitrat

**GRANÜLOSİT TOPLAMA İŞLEMİNDE ERİTROSİT SEDİMENTE EDİCİ AJAN
KULLANARAK VE KULLANMADAN YAPILAN TOPLAMA İŞLEMLERİNİN
ETKİNLİĞİNİN KARŞILAŞTIRILMASI**

**Mehmet Öztekin, Musa Solmaz, Serpil Baysal, Bülent Eser, Serdar Şıvgın, Ali Ünal, Mustafa Çetin,
Leylagül Kaynar**

Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi Terapötik Aferez Ünitesi

GRANÜLOSİT TOPLAMA İŞLEMİNDE ERİTROSİT SEDİMENTE EDİCİ AJAN KULLANARAK VE KULLANMADAN YAPILAN TOPLAMA İŞLEMLERİNİN ETKİNLİĞİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

METOD: Erciyes Üniversitesi Terapötik Aferez Ünitesinde 2012-2016 yılları içerisinde yapılan granülositaferez işlemleri retrospektif olarak analiz edildi. Yapılan 1010 toplama işlemi ardışık olarak değerlendirildi. Toplama işleminde SPECTRA OPTİA cihazı ve FRESENIUS COM.TEC cihazları kullanıldı. Yapılan işlemlerin 505'inde eritrosit sedimente edici ajan olarak % 6 lık varihes kullanıldı. 505 işlem ise eritrosit sedimente edici ajan kullanılmadan gerçekleştirildi. Verici seçiminde kronik rahatsızlığı olmayan, düzenli olarak ilaç kullanmayan 18-55 yaş arası sağlıklı-gönüllü kan bağışlama kriterlerini karşılayan vericiler kullanıldı. Vericilere işlemten 16 ve 8 saat önce GCSF (4 µg/kg) 14-8 ve 4 saat önce metilprednizolon (16 mg) ile premedikasyon uygulandı. Veriler SPSS 15.0 programında nicel verilerin dağılımı $x \pm sd$ olarak gösterildi. İki grup arasındaki farka ise student t testi kullanılarak bakıldı. Dört grup arasındaki fark ise One-Way Anova testi kullanılarak bakıldı. Nitel verilerin dağılımı ise % olarak gösterildi iki grup arasındaki farka ise chi-square (χ^2) testi kullanılarak analiz edildi anlamlılık seviyesi 0,05 olarak alındı.

GRANÜLOSİT TOPLAMA İŞLEMİNDE ERİTROSİT SEDİMENTE EDİCİ AJAN KULLANARAK VE KULLANMADAN YAPILAN TOPLAMA İŞLEMLERİNİN ETKİNLİĞİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

BULGULAR

Tablo 1: Verici Özellikleri

	Eritrosit sedimente edici ajan kullanılan n=505 x ± sd	Eritrosit sedimente edici ajan kullanılmayan n=505 x ± sd	P
Verici yaş (yıl)	30 ± 8,4	31,6 ± 9,1	0,02
Verici cins(K/E) n	29-476	56-449	0,003
Verici kilo (kg)	79,4 ± 12,9	77,8 ± 13,3	0,051
Verici beyaz küre (x10 ³)	37,2 ± 8,5	37,8 ± 8,5	0,44
Verici nötrofil (x10 ³)	35,1 ± 8,2	35,8 ± 8,3	0,19
Verici trombosit (x10 ³)	266 ± 60	261,4 ± 57,4	0,18
Verici hematokrit (%)	45.7 ± 3,1	45,57 ± 3,3	0,40

GRANÜLOSİT TOPLAMA İŞLEMİNDE ERİTROSİT SEDİMENTE EDİCİ AJAN KULLANARAK VE KULLANMADAN YAPILAN TOPLAMA İŞLEMLERİNİN ETKİNLİĞİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Tablo2: HES kullanılan ve kullanılmayan işlemlerde ürün ve işlem bilgileri

	HES kullanılan işlemlerde n=505 x ± sd	HES kullanılmayan işlemlerde n=505 x ± sd	P
Total beyaz küre $\mu\text{l} \times 10^{10}$	5,2 ± 1,9	4,04 ± 1,5	0,0001
Total trombosit $\mu\text{l} \times 10^{11}$	6,3 ± 2,0	5,3 ± 0,8	0,0001
Total lenfosit $\mu\text{l} \times 10^9$	4,2 ± 1,6	4.2 ± 1.9	0,64
İşlem süresi (dk)	225,2 ± 27,5	215 ± 36,7	0,001
İşlenen kan hacmi ml	9708 ± 1143	9446 ± 1448	0,001
Ürün volümü ml	377,9 ± 90,7	358 ± 99,7	0,001
Total Granülosit $\text{X}10^{10}$	4,2 ± 1,8	3,1 ± 1,4	0,0001

GRANÜLOSİT TOPLAMA İŞLEMİNDE ERİTROSİT SEDİMENTE EDİCİ AJAN KULLANARAK VE KULLANMADAN YAPILAN TOPLAMA İŞLEMLERİNİN ETKİNLİĞİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Tablo 4: Ürün Bilgileri ve İşlem bilgileri

	Fresenius HES Kullanılan n=471 x ± sd	Fresenius HES Kullanılmayan n=419 x ± sd	Spectra HES Kullanılan n=34 x ± sd	Spectra HES Kullanılmayan n=86 x ± sd	P
Total beyaz küre x 10 ¹⁰	5 ± 1,7	3,9 ± 1,3	7,9 ± 2,7	4,6 ± 2	0,0001
Total trombosit x10 ¹¹	6,5 ± 1,8	5,8 ± 1,9	2,2 ± 0,8	2,9 ± 1,5	0,0001
Total lenfosit x10 ⁹	4,2 ± 1,6	4,4 ± 1,8	3,6 ± 1,1	3,7 ± 2,3	0,005
İşlem süresi (dk)	228 ± 25,8	223,8 ± 32,2	186,2 ± 18,6	172,28 ± 25,9	0,0001
İşlenen kan hacmi (ml)	9712 ± 1090	9487 ± 1365	9661 ± 1747	9247 ± 1795	0,006
Ürün volümü ml	368,3 ± 85,5	341,41 ± 91,2	510,56 ± 47,3	440,3 ± 99	0,0001
Granülosit 10 ¹⁰	4 ± 1,6	3 ± 1,2	7 ± 2,7	3,9 ± 1,9	0,0001

GRANÜLOSİT TOPLAMA İŞLEMİNDE ERİTROSİT SEDİMENTE EDİCİ AJAN KULLANARAK VE KULLANMADAN YAPILAN TOPLAMA İŞLEMLERİNİN ETKİNLİĞİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Sonuç: Kullanılan her iki makinada da eritrosit sedimente edici ajan kullanıldığında granülosit toplama oranlarının yüksek olduğu saptanmıştır. Spectra Optia cihazı Fresenius Com.Tec cihazı ile karşılaştırıldığında düşük trombosit kontaminasyonu ile daha kısa sürede yüksek granülasit toplama kapasitesi açısından Spectra Optia cihazının daha etkin ve verimli olduğu gözlenmiştir. Fresenius Com.Tec cihazı ile yapılan işlemlerde ise ürün volümünün Spectra Optia cihazı ile yapılan işlemlere oranla daha düşük olduğu tespit edilmiştir. Özellikle pediatrik hastalarda tercih edilebilir.

Sonuç olarak her iki cihazda da HES kullanılmadan hedef doz olan 1×10^{10} granülosit toplama değerlerine ulaşılmıştır.

GRANÜLOSİT SAKLAMA KOŞULLARI

Granülositlerde
nötrofil fonksiyonları
toplama sonrası 6 saat
sonra hızla bozulmaya
başlar

24 saate kadar
saklanabilir

Granülosit
konsantreleri
ajitasyona maruz
bırakılmadan
(karıştırılmadan)
22°C'de saklanabilir

TRANSFÜZYON KOŞULLARI

Crossmatch yapılmalıdır

İnfüzyon hızı:saatte $1,1 \times 10^{10}$

Lökosit veya mikroagregat kan filtresi kullanılmamalı

Granülosit mantar tedavisi (amfoterisin)
uygulanmasından sonra 4-6 saat içinde verilmemeli

Antipretik ile premedikasyon önerilir

**Transfüzyon öncesi hücre konsantresi mutlaka
ışınlanmalıdır**

FOTOFERREZ

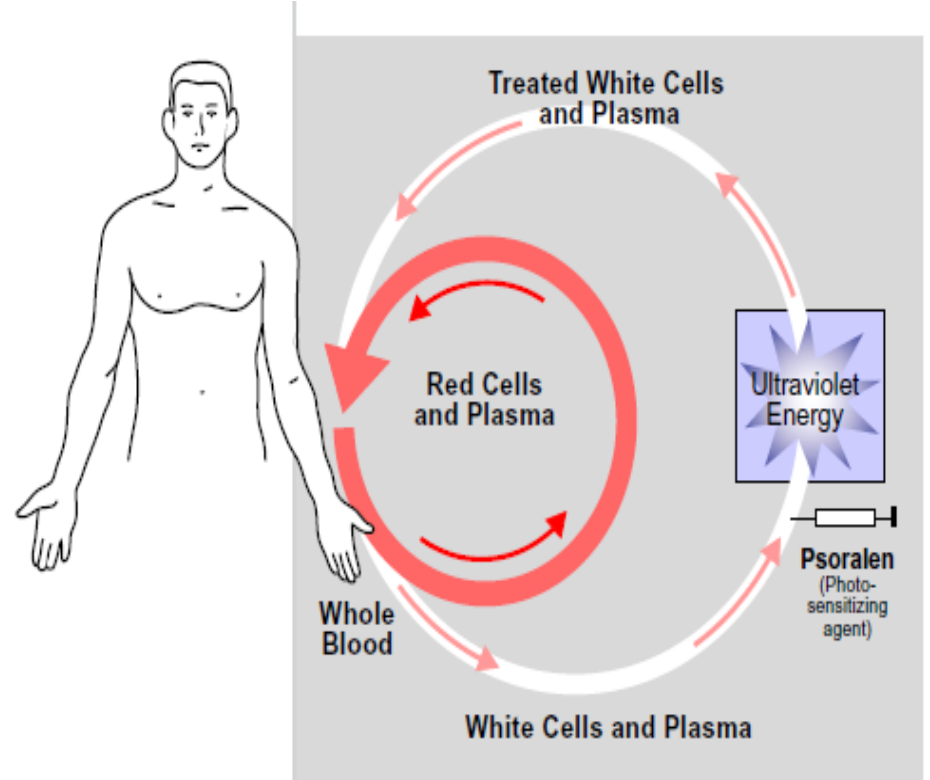
FOTOFEREZ

- Kutanöz T hücreli lenfoma
- Graft versus host hastalığı tedavi ve profilaksisi
- Solid organ nakillerinde doku reddinin önlenmesi
- T hücre ilişkili otoimmün hastalıklar

FOTOFEREZ

Psöralen ile etkileşime girmiş periferik kan mononükleer hücrelerinin ultraviyole-A (UVA) ile ışınlanmasıdır

2 TÜR CİHAZ KULLANILMAKTADIR

■ TERAPOS

Lökoferrez ve UV uygulamanın tek cihaz
üzerinde yapılması

■ UVA-PIT/ MACOPHARMA

Lökoferrez ve UV uygulamanın 2 ayrı
cihazda yapılması

FOTOFEREZ TEDAVİSİNİN UYGUN OLMADIĞI DURUMLAR

- Psöralene alerji
- Renal yetmezlik (Serum kreatinin $> 1,5$ mg/dl)
- Yaşam beklentisi 6 aydan az olan hastalar
- Gebelik ve laktasyon
- Işığa duyarlılık
- Lupus eritematozus, porfiria, kseroderma, epidermodisplazia verrusiformis, albinizm

**HASTALAR FOTOALLERJİK VE
FOTOTOKSİK İLAÇ KULLANIMI
AÇISINDAN SORGULANMALI**

SİSTEMİK FOTOTOKSİK İLAÇLAR

- Antianksiyete: Alprozalam
- Antikanser: Dakarbazin, fluorouracil, metotreksat
- Antidepresan: Desipramin, imipiramin
- Antifungal: Griseofulvin
- Antimalaryal: Klorokin, kinin
- Antibakteriyel: Kinolon, sulfonamid, tetrasiklin
- Antipsikotik: Klorpromazin, ferfenazin
- Kardiak: Amiodorone, kinidin
- Diüretik: Furosemid, tiazid
- Furokumarinler: Psoralenler
- Hipoglisemikler: Sulfonilüreler
- Hipolipidemikler: Fenofibrat, klofibrat
- NSAİİ: Piroksikam, ibuprofen, ketoprofen, naproksen
- Fotodinamik tedavi ajanları: Hematoporfirin deriveleri
- Retinoidler: İzotretinoin
- Vitaminler: Piridoksin hidroklorid (vitamin B6)

FOTOALLERJENLER

Topikal fotoallerjenler

- Güneş koruyucular: Oksibenzon, sulisobenzon, paraaminobenzoik asit, oktil metoksisinnamat, sinoksat, parsol 1789
- Kokular: Musk ambrette, 6-metilkumarin, sandal ağacı yağı
- Antibakteriyeller: Tetraklorosalisilanilid, dibromosalisilanilid, heksaklorofen, klorheksiden, triklorosan, bithionol
- Antifungaller: Fentiklor, multifungin
- Diğer: Klorpromazin, tiokarmabid, kinidin, ketoprofen, kliokinol, olakuindox

İŞLEM ÖZELLİKLERİ

- İşlem yaklaşık 3 saat sürer
- İşlemin tekrarlanma sayısı teşhise ve hastanın özelliklerine göre değişir

Örnek: Graft versus host hastalığında başlangıçta haftada 2 kez olmak üzere 1 ay, daha sonra 15 günde 2 kez olmak üzere 3 ay ve ayda 2 kez olmak üzere 2 ay uygulanmaktadır

✓ **Hematokrit düzeyi önemlidir**

DİKKAT !!!!!!!!!!!

Hasta metoksipsöralen kullanımından dolayı 24 saat
deri ve gözlerini güneşten korunmalıdır

- Güneş altında dolaşılmamalı
- Olabildiğinde kapalı giyinilerek deri giysiler ile korunmalı
- Geniş çerçeveli tam olarak ultraviyole koruması olan gözlükler kullanılmalı
- Kontrendikasyon yoksa güneşten koruyucular da kullanılabilir

KÖK HÜCRELER NE ZAMAN TOPLANMAYA BAŞLANMALI

KEMOTERAPİ+BÜYÜME FAKTÖRÜ

- Lokosit sayısı $1000/\text{mm}^3$ veya
- Flow sitometri ile CD34^+ hücre miktarı $>20 \times 10^3/\text{ml}$ olması ile de afereze başlanmaktadır

CD34^+ hücre miktarı $< 20 \times 10^3/\text{ml}$ olması durumunda da afereze başlanabilir

ALLOGENEİK

Allogeneik nakillerde
GCS-F 5. gün

Lökosit sayısı takibi yapılır

Lökosit sayısı <50.000 ise GCS-F dozu aynı

50.000-70.000 GCS-F dozu yarıya indirilir

>70000 ise GCS-F kesilir

KÖK HÜCRE TOPLANIRKEN İŞLENECEK KAN MİKTARININ HESAPLANMASI

- $$\text{İşlenecek Kan Miktarı} = \frac{\text{Hasta Kg} \times \text{İstenen CD34}}{\text{CD34 perifer} \times (\text{TE} / 100)}$$
- **İstenilen hücre miktarı** : Hastanın kilogramı başına düşen hücre sayısı (milyon cinsinden)
- **Periferde Mikrolitredeki CD34+Hücre sayısı**: İşlem öncesi sayılan CD34 sayısı
- **TE** : Toplama etkinliğinin ortalaması %

ÖRNEK

Hastanın kilosu: 65 kg

İstenilen hücre miktarı: $3 \times 10^6 / \text{kg}$

Perifer CD34+Hücre sayısı: $35 \times 10^6 / \text{L} = 35 / \mu\text{L}$

TE : Toplama etkinliğinin ortalaması : % 40

$$\text{İşlenecek Kan Miktarı} = \frac{65 \times 3}{35 \times 0,40} = 13,9 \text{ L}$$

DAMARYOLU ERİŞİMİ

- Aferez işlemleri için kan akım hızının fazla olması gerekmektedir
- İşlem iki adet geniş çaplı iğne kullanılarak periferik venöz girişim sağlanmasıyla yapılır
- Periferik venlerin yeterli olmadığı durumlarda santral venöz kateter (SVK) takılmaktadır. SVK gerekli ise, çift lümenli diyaliz tipi kateter subklavian, internal juguler veya femoral vene yerleştirilebilir. **3 yollu kateterler lümen dar olduğu için kullanılmamalıdır**
- Sağlıklı kadın vericilerin %20'sinde ve sağlıklı erkek vericilerin %10'unda SVK gerekmektedir

ŞAHİNUR DEDEMAN
KEMİK İLİĞİ NAKLİ VE KÖK HÜCRE
TEDAVİ MERKEZİ

TEŞEKKÜRLER